

KARADENİZDE *gençlik* KATILIMI

BARTIN | TEMMUZ, 2025

ÇALIŞTAY RAPORU “BATI KARADENİZ”

BARTIN POLİTİKA BELGESİ

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

KARADENİZ'DE GENÇLİK KATILIMI

BARTIN POLİTİKA BELGESİ

Temmuz 2025

Gençlik Laboratuvarı Derneği
Sosyal Gençlik Topluluğu Derneği

ÖN SÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu politika raporu, **Karadenizde Gençlik Katılımı Projesi** kapsamında düzenlenen çalıştay ve atölye çalışmaları sonucunda, Bartın'daki gençlerin ihtiyaçlarını ve önceliklerini yansıtan kapsamlı bir belge olarak hazırlanmıştır. **Gençlik Laboratuvarı Derneği** yürütücülüğünde, **Erasmus+ KA154 Gençlik Katılımı Programı** desteğiyle yürütülen bu çalışma, gençlerin karar alma süreçlerine aktif katılımını güçlendirmeyi ve yerel yönetişimde gençlik bakış açısını görünür kılmayı amaçlamaktadır.

Bartın'ın merkez ve ilçelerinden gelen genç temsilciler, sosyal sorumluluktan kültürel yaşama, ulaşımdan eğitime kadar geniş bir yelpazede yaşadıkları sorunları dile getirmiş, çözüm yolları üzerine kolektif öneriler geliştirmiştir. Ortaya çıkan bu rapor, yalnızca mevcut durumu yansıtan bir tespit değil; aynı zamanda Bartın'da gençliğe duyulan güvenin ve ortak geleceği birlikte inşa etme iradesinin bir göstergesidir.

Bu belge, Bartın'daki karar vericiler için bir rehberdir. Gençlerin sesiyle şekillenen her öneri, daha kapsayıcı, erişilebilir ve adil bir yerel yönetim yapısı kurmak için somut bir adım niteliğindedir. Gençlik Laboratuvarı Derneği olarak, bu sürecin yalnızca bir başlangıç olduğunu biliyor, raporda sunulan önerilerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve hayata geçirilmesi için süreci sürekli olarak desteklemeye devam edeceğimizi beyan ediyoruz.

Bu çalışmanın merkezinde yer alan ve fikirleriyle bu rapora yön veren tüm genç katılımcılara en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz. Ayrıca, emeğiyle süreci şekillendiren yürütme ekibine ve katkı sunan tüm paydaşlara gönülden teşekkür ederiz. Bartın'da gençliğin güçlü bir özne haline geldiği bu yolculukta hep birlikte yürümeye devam edeceğiz.

Gençlik Laboratuvarı Derneği

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR	vii
1. GİRİŞ	6
2. KONU BAŞLIKLARI	7
2.1. TEMİZLİK SORUNU	7
2.1.1. Sorunun tanımı ve kök nedenleri	7
2.1.2. Önerilen Çözüm Yolları	8
2.1.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri.....	9
2.1.4. Politika Önerileri	9
2.2. ULAŞIM PLANLAMASI EKSİKLİĞİ	11
2.2.1. Sorunun Tanımı ve Kök Nedenleri	11
2.2.2. Önerilen Çözüm Yolları	12
2.2.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri.....	13
2.2.4. Politika Önerileri	13
2.3. TEMSİLİYET EKSİKLİĞİ	15
2.3.1. Sorunun Tanımı ve Kök Nedenleri	15
2.3.2. Önerilen Çözüm Yolları	16
2.3.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri.....	17
2.3.4. Poliktika Önerileri	18
2.4. SOSYAL AKTİVİTELERİN YETERSİLİZĞİ	20
2.4.1. Sorunun Tanımı ve Kök Nedenleri	20
2.4.2. Önerilen Çözüm Yolları	21
2.4.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri.....	22
2.4.4. Politika Önerileri	23
2.5. KENT KONSEYLERİ VE GENÇLİK MECLİSLERİ İÇİN SAVUNUCULUK PLANI.....	25
2.5.1. Aşamalandırılmış Savunuculuk Planı (2025-2026)	25
2.5.2. İzleme ve Değerlendirme Mekanizmaları	26
3. SONUÇ	28

SİMGELER VE KISALTMALAR

GSB	: Gençlik ve Spor Bakanlığı
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
UK	: United Kingdom

1. GİRİŞ

Bartın ili, doğal güzellikleri ve genç nüfus potansiyeliyle öne çıkan bir Batı Karadeniz şehridir. İlde yaklaşık 30 bin genç (15-24 yaş) yaşamakta olup bu kesim toplam nüfusun yaklaşık %14,4'ünü oluşturmaktadır; bu oran Türkiye ortalamasının (%14,9) biraz altındadır. Son yıllarda yapılan yerel analizler ve özellikle 18–20 Temmuz 2025 tarihli Batı Karadeniz Gençlik Çalıştay bulguları, Bartın'da gençlerin yaşam kalitesini doğrudan etkileyen bazı yapısal sorunların devam ettiğini göstermektedir. Söz konusu çalıştayda Bartınlı gençler, yaşadıkları kente ve yönetime dair dört ana öncelikli sorunu tespit etmiş ve çözüm önerileri geliştirmiştir. Bu dört temel başlık şunlardır:

- **Temizlik Sorunu:** Çevre kirliliği ve temizlik hizmetlerinin yetersizliği
- **Ulaşım Planlaması Eksikliği:** Şehir içi ulaşım ve altyapı planlamasındaki aksaklıklar
- **Temsiliyet Eksikliği:** Gençlerin karar alma mekanizmalarındaki yetersiz temsili
- **Sosyal Aktivite Yetersizliği:** Gençlere yönelik kültürel ve sosyal etkinliklerin azlığı

Bu rapor, her bir başlık altında sorunun tanımı ve önemi, sorunu besleyen alt nedenler, etkilediği hedef gruplar, gençlerin ortaya koyduğu çözüm önerileri, ulusal ve uluslararası iyi uygulama örnekleri ile somut politika önerilerini detaylandırmaktadır. Ayrıca, Bartın'da bir Kent Konseyi kurulması ve onun bünyesinde Gençlik Meclisleri oluşturulmasına yönelik 2026 sonuna dek uygulanabilecek bir savunuculuk planı sunulmaktadır. Rapor, Bartın'da karar alıcı konumundaki belediye yöneticileri ve milletvekillerine hitap etmekte; resmi politika diliyle hazırlanarak akademik kaynaklara ve ulusal/uluslararası gençlik politikalarına atıf yapmaktadır.

2. KONUSU BAŞLIKLARI

Bu bölümde Karadenizde Gençlik Katılımı Projesi Batı Karadeniz Çalıştayında Bartın ili için gündeme alınan başlıkların tamamı açıklanmaktadır.

2.1. TEMİZLİK SORUNU

2.1.1. Sorunun tanımı ve kök nedenleri

Bartınlı gençler, özellikle sahil kesimleri, Bartın Irmağı çevresi ve kent merkezinde çevre kirliliği ve temizlik sorununun kronik hale geldiğini vurgulamaktadır. Kentin doğal güzelliklerinin yeterince korunmaması, altyapı ve atık yönetimi planlamasındaki eksiklikler ile denetim yetersizlikleri sorunu derinleştirmektedir.

Temizlik sorunu sadece çevre estetiğini bozmakla kalmamakta; halk sağlığını tehdit etmekte, turizm potansiyelini olumsuz etkilemekte ve genç nesilde çevreye dair aidiyet duygusunu zedelemektedir. Bartın'ın bir kıyı ve turizm kenti olması, temiz çevre ihtiyacını daha da önemli hale getirmektedir. Doğal mirasın korunması ve sürdürülebilir bir kent yaşamı için temizlik sorununun giderilmesi elzemdir.

Alt Nedenlerin Analizi

Gençlerin tespitine göre Bartın'daki temizlik sorununun altında yatan başlıca nedenler şunlardır:

Yetersiz Atık Yönetimi: Atıkların uygun şekilde toplanmaması ve arıtılmaması sonucunda çöp ve kanalizasyon atıkları doğrudan denize ve ırmağa karışabilmektedir. Mevcut altyapı, artan nüfus ve ziyaretçi yükünü karşılamakta yetersiz kalmakta; plansız ve düzensiz atık su/çöp yönetimi çevre kirliliğine yol açmaktadır.

Toplumsal Bilinç Eksikliği: Çevre temizliği konusunda bazı vatandaşların duyarsız davranması (örneğin, çöplerin yere atılması, piknik alanlarının kirlenmesi) sorunu kronik hale getirmektedir. Bu durum, çevre eğitimi ve bilinçlendirme çalışmalarının yetersiz olduğuna işaret etmektedir.

Denetim ve Yaptırım Zayıflığı: Çevreyi kirleten kişi ve işletmelere karşı caydırıcı yaptırımların uygulanmasındaki eksiklik, kirliliğin sürmesine neden olmaktadır. Düzenli denetim mekanizmalarının kurulmamış olması veya yaptırımların caydırıcı olmaması, sorunu devam ettirmektedir.

Sürdürülebilir Turizm Planlaması Eksikliği: Bartın'ın sahip olduğu turizm potansiyeli (sahil şeridi, doğal parklar vb.) sürdürülebilir bir şekilde yönetilememektedir. Yoğun turistik

faaliyetlerin olduğu dönemlerde temizlik hizmetleri yetersiz kalmakta, atık altyapısı talebi karşılayamamaktadır. Bu da sezonluk kirlilik sorunlarına yol açmaktadır.

Etkilenen Hedef Gruplar

Temizlik sorunu, geniş bir kitleyi doğrudan etkilemektedir. Bartın’da yaşayan tüm vatandaşlar ve özellikle temiz çevrede büyümek isteyen gençler bu durumdan olumsuz etkilenmektedir. Ayrıca, öğrenciler (özellikle Bartın Üniversitesi öğrencileri) kampüs ve yurt çevrelerinde temiz bir ortam isteğiyle sorunu dile getirmektedir. Turistler ve çevreye duyarlı bireyler de kentin kirliliğinden etkilenerek Bartın algısını olumsuz değerlendirebilir. Genç nesil, hem geleceğin sahibi olarak hem de aktif çevre gönüllüleri olarak, kirli bir çevrenin toplumsal refahı ve kendi yaşam kalitelerini düşürdüğünü ifade etmektedir. Temiz bir çevrede yaşayamayan gençler, sağlık sorunlarına (örneğin su kirliliğinden kaynaklı hastalıklar) maruz kalma ve doğaya yabancılaşma riski ile karşı karşıya kalmaktadır.

2.1.2. Önerilen Çözüm Yolları

Bartınlı gençler, temizlik sorununun çözümü için çeşitli somut öneriler geliştirmiştir:

Caydırıcı Yaptırımlar: Çevreyi kirleten kişi ve kurumlara yönelik cezai yaptırımlar arttırılmalı, bu konuda tavizsiz bir uygulama benimsenmelidir. Özellikle bilinçli şekilde atık boşaltan işletmelere ağır para cezaları ve yaptırımlar getirilmesi önerilmektedir.

Toplumsal Farkındalık Kampanyaları: Çevre bilincini geliştirmek amacıyla okullarda, mahallelerde ve sosyal medyada kampanyalar düzenlenmelidir. Gençler, “Temiz Bartın” sloganıyla gönüllü temizlik etkinlikleri, atık toplama yarışmaları ve eğitim seminerleri yapılmasını önermektedir. Bu etkinliklere belediye, üniversite ve STK’lar destek vermelidir.

Altyapı İyileştirmeleri: Atık su arıtma tesislerinin kapasitesi artırılmalı, çöp toplama sistemleri modernize edilmelidir. Özellikle yaz aylarında nüfusun arttığı İnkumu, Amasra gibi yerlerde çöp konteyneri ve temizlik personeli sayısı yükseltilmelidir. Ayrıca geri dönüşüm altyapısı (cam, plastik, metal ayrıştırma kutuları vb.) kentin her yerine yaygınlaştırılmalıdır.

Sivil İzleme Mekanizmaları: Gençler, kentte çevre temizliği konusunda gönüllü izleme grupları kurulmasını önermektedir. Bu gruplar, belirli periyotlarla kentin hassas noktalarında (ırmak kenarı, plajlar vb.) temizlik durumunu gözlemleyip belediyeye raporlayabilir. Böylece gençlerin denetim süreçlerine katkı vermesi sağlanacaktır.

2.1.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri

Bartın Belediyesi ile Bartın Üniversitesi öğrencilerinin iş birliğiyle Mayıs 2025'te İnkumu sahilinde düzenlenen çevre temizliği etkinliği, yerelde iyi bir uygulama örneği olarak öne çıkmaktadır. Bu etkinlikte belediye başkanı ve gençler birlikte plaj temizliği yaparak çevre bilincine dikkat çekmiş, “daha temiz, daha yaşanabilir bir Bartın için” ortak çaba göstermiştir. Bu tür gençlik-belediye iş birliğiyle yürütülen kampanyalar, toplumsal farkındalığı artırmakta ve diğer illere örnek teşkil etmektedir.

Uluslararası düzeyde, Estonya’da gençlerin öncülüğünde başlayan “Let’s Do It!” hareketi ve bunun ürünü olan Dünya Temizlik Günü (World Cleanup Day) dikkat çekicidir. 2008 yılında Estonya’da tek bir günde 50 bin gönüllü (ülke nüfusunun %5’i) bir araya gelerek ülke çapındaki çöp yığınlarını temizlemiştir. Bu olağanüstü gençlik girişimi, küresel ölçekte büyümüş ve 2018 yılında ilk Dünya Temizlik Günü’ne dönüşmüştür. 15 Eylül 2018’de düzenlenen bu etkinliğe 157 ülkeden 17,8 milyon gönüllü katılmıştır. Sonraki yıllarda her Eylül ayında yüz milyonlarca insanı bir araya getiren Dünya Temizlik Günü, gençlerin çevre temizliğinde öncü rol alabileceğini göstermiştir. Bu örnek, Bartın’da gençlerin başlatabileceği geniş katılımlı çevre kampanyaları için ilham kaynağıdır.

2.1.4. Politika Önerileri

Yaptırım ve Denetim Politikası: Bartın Belediyesi, ivedilikle çevre kirliliğine karşı sıfır tolerans politikası ilan etmelidir. 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun öngördüğü cezalar tam uygulanmalı; zabıta ve çevre denetim ekipleri güçlendirilmelidir. Özellikle Bartın Irmağı ve kıyı şeridinde düzenli devriyelerle kirliliğe anında müdahale edilmelidir.

Eğitim ve İş Birliği: İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü iş birliğiyle okullarda çevre eğitimi müfredatı güçlendirilmelidir. Gençlik merkezlerinde ve üniversitede çevre kulüpleri teşvik edilerek atölye çalışmaları, seminerler düzenlenmelidir. Ayrıca yerel basın ve sosyal medya üzerinden “Temiz Bartın Elçileri” gibi kampanyalarla halk katılımı sağlanmalıdır.

Altyapı ve Kaynak Tahsisi: İl özel idaresi ve belediye bütçesinden çevre temizlik hizmetlerine ayrılan pay artırılmalıdır. Yeni atık arıtma tesisleri için bakanlık fonlarına başvurulmalı, çöp toplama araç ve ekipmanları yenilenmelidir. Turistik sezon öncesi “temizlik seferberliği” planlanarak kritik bölgelere ek personel ve konteyner sağlanmalıdır.

Sivil Katılım Mekanizmaları: Çevre konusunda sivil katılımı kurumsallaştırmak üzere Bartın Kent Konseyi çatısı altında bir Çevre Meclisi oluşturulması önerilir. Ayrıca mahalle bazında gönüllü çevre temsilcileri belirlenerek sorunlar hızlıca yönetime iletilmelidir. Bu sayede gençler ve vatandaşlar karar süreçlerine katkı sunarak yönetim ilkesinin hayata geçmesini sağlayacaktır. Kent Konseyi gibi mekanizmalar, çevre konusunda hesap verebilirlik ve ortak akıl oluşturmak için kritik önem taşır.

2.2. ULAŞIM PLANLAMASI EKSİKLİĞİ

2.2.1. Sorunun Tanımı ve Kök Nedenleri

Bartın'daki gençler, şehir içi ulaşım sistemlerinin yetersizliği nedeniyle günlük hayatlarında ciddi zorluklar yaşadıklarını belirtmektedir. Toplu taşımanın sınırlı olması, özellikle akşam geç saatlerde veya kırsal mahallelere ulaşım imkânının kısıtlılığı, gençlerin sosyal, akademik ve kültürel yaşama erişimini engellemektedir. Mevcut toplu taşıma sistemi büyük ölçüde tek bir hat ve minibüs ağı üzerinden yürümektedir; bu yapı rekabet eksikliği ve düşük planlama kapasitesi nedeniyle verimsiz kalmaktadır. Gençler için kampüse, işyerlerine veya sosyal etkinliklere zamanında ulaşamamak ciddi bir sorun olup kentin çekiciliğini de azaltmaktadır. Modern bir kent vizyonu için sürdürülebilir ve kapsayıcı ulaşım planlaması büyük önem taşır. Ulaşım planlaması eksikliği, trafikte düzensizliğe, güvenlik risklerine ve ekonomik kayıplara yol açarken; gençlerin kent içinde hareketliliğini ve bağımsızlığını sınırlandırmaktadır.

Alt Nedenlerin Analizi

Gençlerin ve teknik analizlerin ışığında Bartın şehir içi ulaşım sorununu besleyen başlıca alt nedenler şöyledir:

Belediyede Planlama Eksikliği: Ulaşım dair kapsamlı ve güncel bir ulaşım ana planının olmaması temel sorundur. Rota optimizasyonu, yolcu talep analizi, bisiklet-yaya dostu düzenlemeler gibi konularda belediyenin yeterli planlama yapmaması ulaşım ağını çağın gerisinde bırakmaktadır.

Hat ve Araç Yetersizliği: Mevcut toplu taşıma hatlarının çeşitliliği çok düşüktür. Özellikle Bartın merkezinden üniversite kampüsüne veya sanayi bölgelerine giden alternatif güzergâhlar yok denecek kadar azdır. Araç filosunun kısıtlı olması, sefer sıklıklarının düşük kalmasına ve araçların kalabalık olmasına yol açmaktadır.

Erişilebilirlik Sorunları: Birçok mahallede toplu taşıma duraklarına erişim zor olup, durak altyapıları (kapalı durak, bilgilendirme ekranı vb.) yetersizdir. Engelli gençler veya yaşlılar için araçların ve durakların erişilebilirlik standartlarına uymaması, ayrı bir sorundur. Fiziksel planlama, yayalar ve bisikletliler için de uygun alanlar yaratmamıştır.

Gençlerin İhtiyaçlarına Uygun Olmayan Saatler: Toplu taşıma sefer saatleri, gençlerin okul/iş çıkış saatleri ile akşam sosyal etkinliklerine katılım ihtiyaçlarına uyumlu değildir. Örneğin, akşam 8'den sonra seferlerin seyrekleşmesi, üniversite öğrencilerinin kampüsten

merkeze ulaşımını güçleştirmektedir. Hafta sonu ve tatil günlerinde de sefer sayılarının çok sınırlı olması, genç nüfusun hareketliliğini kısıtlamaktadır.

Etkilenen Hedef Gruplar

Üniversite öğrencileri ulaşım sorunundan en fazla etkilenen gruptur; zira kampüs-şehir merkezi arası ulaşım zorluğu hem eğitim hayatlarını hem de sosyal yaşamlarını aksatmaktadır. Çalışan gençler, sanayi veya hizmet sektöründe çalışan ve vardiyalı iş saatleri olan genç nüfus da yetersiz ulaşım ağı nedeniyle işe gidip gelmekte güçlük çekmektedir. Kırsal mahallelerde yaşayan gençler, merkezdeki eğitim, spor veya kültürel aktivitelere katılımda ulaşım engeliyle karşılaşmaktadır. Bu grupların dışında tüm Bartın halkı da (öğrenciler, engelliler, yaşlılar dâhil) güvenli, rahat ve hesaplı bir ulaşım sisteminin yokluğundan olumsuz etkilenmektedir. Ulaşım, bir kentin toplumsal ve ekonomik damarları gibidir; gençlerin hareket özgürlüğünü kısıtlayan bir ulaşım sistemi, onların eğitim ve iş fırsatlarını, sosyalleşmelerini ve kentle kurdukları bağı zayıflatmaktadır.

2.2.2. Önerilen Çözüm Yolları

Genç katılımcılar, ulaşım sorununa ilişkin uygulanabilir çözüm önerileri geliştirmiştir:

Hat ve Durak İyileştirmeleri: Mevcut minibüs ve otobüs hatları gözden geçirilerek genişletilmelidir. Özellikle öğrencilerin yoğun olduğu üniversite kampüsü, yurtlar ve genç nüfuslu mahalleler dikkate alınarak yeni hatlar oluşturulması önerilmektedir. Kent genelinde durak sayıları artırılmalı, mevcut duraklar güvenli ve konforlu hale getirilmelidir.

Sefer Sıklığı ve Saat Düzenlemesi: Toplu taşıma sefer sayıları, gençlerin gündelik ritmine uygun biçimde yeniden planlanmalıdır. Sabah ve akşam zirve saatlerde seferler sıklaştırılmalı; akşam geç saatlere ve hafta sonuna yayılan bir tarife uygulanmalıdır. Böylece öğrenciler ders çıkışı, gençler sosyal etkinlik sonrası evlerine dönebilecektir.

Alternatif Ulaşım Modelleri: Bartın'da bisiklet kullanımını teşvik edecek bisiklet yolları ve bisiklet park yerleri planlanmalıdır. Özellikle düz hatlarda bisiklet kiralama istasyonları kurulması önerisi getirilmiştir. Ayrıca, okul servisleri veya “gençlik minibüsü” gibi sadece öğrencilere hizmet eden çözümler değerlendirilebilir.

Kurumlararası İş Birliği: Ulaşım sorununu çözmek için Bartın Belediyesi ile Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası arasında protokoller geliştirilmelidir. Bu protokoller kapsamında şoför eğitimi, uygun fiyat politikaları, öğrenci indirimleri ve hizmet kalitesinin

denetimi gibi konular ele alınmalıdır. Ayrıca Ulaştırma ve Altyapı İl Müdürlüğü ile koordineli çalışılarak il genelindeki ulaşım yatırımları planlanmalıdır.

2.2.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri

Türkiye’de birçok şehir, gençlerin ulaşım taleplerine kulak vererek yenilikçi çözümler uygulamaya başlamıştır. Örneğin Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, gençlerin talepleri doğrultusunda Mayıs 2024’te gece toplu taşıma seferlerini başlatmıştır. 31 Mart 2024 yerel seçim sürecinde gençlerin sıklıkla dile getirdiği gece ulaşımı isteği, belediye başkanının göreve gelir gelmez hayata geçirdiği bir proje olmuştur. Tramvay ve otobüs hatlarında gece yarısından sonra da sefer konularak, özellikle öğrenciler, gece vardiyasında çalışan gençler ve geç saatte evine dönmek zorunda kalan vatandaşlar için güvenli ve erişilebilir ulaşım sağlanmıştır. Uygulamanın ilk yılında 222 bin yolcu gece seferlerini kullanmış; gençlerin yoğun ilgisiyle karşılanan bu hizmet Eskişehir’de ulaşım katılımcı planlamanın başarısını göstermiştir. Bu örnek, Bartın için de gençlerin ihtiyaçlarına uygun ulaşım planlamasının mümkün ve faydalı olduğuna işaret etmektedir.

Uluslararası alanda ise sürdürülebilir kentsel hareketlilik konusunda pek çok yenilikçi model bulunmaktadır. Özellikle İspanya’nın Barselona kentinde uygulanan “Süperblok (Superblock)” modeli, ulaşım planlamasında dünyaca ünlü bir iyi uygulamadır. Barselona’da trafik akışı yeniden düzenlenerek bir grup mahalle bloğu içinde araç geçişi sınırlandırılmış, bu alanlar yayaların, bisikletlilerin ve kamusal yaşamın kullanımına açılmıştır. Süperblok uygulaması sonucunda şehir içinde gürültü ve hava kirliliği ölçülebilir düzeyde azalmış; bölge sakinleri yaşam kalitelerinin yükseldiğini ve komşularıyla sosyal etkileşimlerinin arttığını bildirmiştir. Bu model, kentsel ulaşımın insan odaklı hale getirilmesinin somut faydalarını göstermektedir. Ayrıca Avrupa genelinde 2018’den bu yana benimsenen Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planları (SUMP), şehirlerin ulaşım sorunlarını bütüncül ve paydaş katılımlı şekilde ele alması için bir çerçeve sunmuştur. Örneğin, birçok Avrupa kenti 15 dakikalık şehir, düşük emisyon bölgeleri, düşük hız limitleri gibi uygulamalarla trafik yükünü azaltıp gençlere daha güvenli ve sağlıklı sokaklar sağlamaktadır. Bu uluslararası yaklaşımlar, Bartın için entegre bir ulaşım planlaması geliştirilirken esin kaynağı olabilir.

2.2.4. Politika Önerileri

Ulaşım Ana Planı Hazırlanması: Bartın Belediyesi, ilgili mühendislik ve şehir planlama birimleri ile işbirliği içinde ivedilikle bir “Ulaşım Ana Planı” hazırlamalıdır. Bu

plan, kentin mekânsal gelişimine uygun, toplu taşıma, yaya ve bisiklet ulaşımını entegre eden, 5-10 yıllık projeksiyonu içeren stratejik bir belge olmalıdır. Plan hazırlanırken gençlerin görüşleri alınmalı, üniversite ve sivil toplum temsilcileri sürece dâhil edilmelidir.

Toplu Taşıma Reformu: Mevcut minibüs ağı, “halk otobüsü” sistemine dönüştürülerek belediye denetimine alınabilir. Sefer sıklıklarını ve güzergâhları gençlerin ve genel halkın talebine göre düzenleyecek akıllı sistemler (mobil uygulama ile anket, geri bildirim mekanizmaları) kurulmalıdır. Öğrenciler için abonman indirimleri artırılmalı, “kampüs ekspres hatları” oluşturulmalıdır.

Alternatif Ulaşım Yatırımları: Bartın kent merkezinde belirli güzergâhlarda bisiklet yolu yapımı başlatılmalı; bisiklet kiralama ve e-scooter paylaşım girişimleri teşvik edilmelidir. Okul bölgelerinde trafik yatıştırma önlemleri (yaya geçidi, hız kesici vb.) alınmalı, gerekirse okul servis sistemine destek sağlanmalıdır. Ayrıca, otopark ve trafik talep yönetimiyle şehir merkezinde gereksiz araç trafiği azaltılarak toplu taşıma kullanımına teşvik edici önlemler alınmalıdır.

Bölgesel Ulaşım İşbirliği: Bartın Belediyesi, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’nın 2053 Ulusal Ulaştırma Planı hedefleriyle uyumlu projeler geliştirmelidir. Komşu iller Zonguldak ve Karabük ile koordineli şekilde bölgesel otobüs seferleri, tren projeleri değerlendirilmeli, Bartın Limanı bağlantılı lojistik ve ulaşım imkânları genç istihdamını da destekleyecek biçimde ele alınmalıdır.

Genç Dostu Ulaşım Platformu: Belediye bünyesinde ulaşım konularını izlemek ve öneriler geliştirmek üzere gençlerden oluşan bir Ulaşım Danışma Grubu kurulmalıdır. Bu platform düzenli aralıklarla toplanıp sorun tespiti ve çözüm önerilerini belediyeye rapor edecektir. Böylece ulaşım politikalarında gençlerin sesi kurumsallaşacak, karar alma süreçlerine katılımları sağlanacaktır. Unutulmamalıdır ki, gençlerin katılımını destekleyen kararlar hem demokratik meşruiyeti hem de politikaların başarısını artırır.

2.3. TEMSİLİYET EKSİKLİĞİ

2.3.1. Sorunun Tanımı ve Kök Nedenleri

Bartın'daki gençler, yerel karar alma mekanizmalarında kendilerine yer verilmediğini, görüşlerinin sistematik olarak alınmadığını ifade etmektedir. Kentte gençlik odaklı yapılardan (ör. kent konseyi gençlik meclisi, öğrenci meclisleri) yoksun olunması veya bunların etkin çalışmaması sonucunda genç kuşak, kendini yönetime dışlanmış hissetmektedir. Bu temsil boşluğu, gençlerin yalnızca kendi sorunlarının çözümsüz kalmasına yol açmamakta; aynı zamanda Bartın'ın kalkınmasında gençlerin enerjisinden ve yenilikçi fikirlerinden yararlanılamaması sonucunu doğurmaktadır. Gençlerin kamusal süreçlerde yer bulamaması, demokrasiye güvenlerini zedeleyebilir, beyin göçü veya kentten ayrılma eğilimini tetikleyebilir. Oysa nüfusunun hatırı sayılır bir bölümü genç olan Bartın'ın sürdürülebilir gelişimi için gençlerin temsilini artırmak kritik önemdedir. Karar alma süreçlerinde genç bakış açısının bulunmaması, politikaların tek yönlü ve eksik kalmasına sebep olmakta, kente dair alınan kararlarda gençlerin ihtiyaçları göz ardı edilebilmektedir.

Alt Nedenlerin Analizi

Bartın'da gençlik temsiliyetinin düşük olmasının altında yatan başlıca kurumsal eksikler şunlardır:

Kent Konseyi ve Gençlik Meclisi Bulunmaması: 5393 sayılı Belediye Kanunu'na dayanarak her kentte kurulması öngörülen Kent Konseyi, Bartın'da halen faaliyete geçirilmemiştir. Kent Konseyi'nin kurulmayışı, tüm yurttaşların ve özelde gençlerin yerel yönetime katılımını sağlayacak temel platformun eksikliği anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Bartın'da gençlerin görüşlerini iletebileceği, tartışabileceği resmi bir Gençlik Meclisi de mevcut değildir.

Belediye Meclisinde Genç Üye Azlığı: Bartın Belediye Meclisi'nde ve İl Genel Meclisi'nde genç (örneğin 30 yaş altı) üye oranı yok denecek kadar azdır. Gençlerin seçilmiş konumunda bulunmaması, yerel karar organlarında gençlik perspektifinin temsil edilmemesi sonucunu doğurmaktadır. Siyasi partilerin gençlik kolları aktif olsa bile, bu temsil eksikliği karar süreçlerine yansımamaktadır.

Gençlik Politikaları Birimi Eksikliği: Belediyede gençlik meselelerine odaklanan özel bir birim veya yeterli sayıda uzman personel bulunmamaktadır. Bu kurumsal boşluk nedeniyle gençlere yönelik hizmet ve politikalar bütüncül bir yaklaşımla planlanamamaktadır.

Gençlik merkezleri, spor faaliyetleri, kültürel etkinlikler gibi alanlar dağınık bir şekilde yürütülmekte, ortak bir gençlik stratejisi geliştirilememektedir.

Gençlerin Siyasi/Sivil Erişiminde Zorluk: Gençlerin siyasi partilere, STK'lara veya resmi toplantılara katılımını teşvik edecek mekanizmalar zayıftır. Mevcut yapılar (örn. mahalle muhtarlıkları, okul aile birlikleri) gençleri karar süreçlerine dahil etme konusunda yeterince kapsayıcı değildir. Bu durum, gençlerin katılım hakkını kullanmalarının önünde dolaylı engeller oluşturur.

Etkilenen Hedef Gruplar

Temsiliyet eksikliği, 15–30 yaş arası tüm genç bireyleri etkileyen yapısal bir sorundur. Özellikle yerel karar alma süreçlerine ilgi duyan, fikirlerini yöneticilere iletmek isteyen, sivil toplum veya siyasi partilerde aktif olmak isteyen gençler bu eksiklikten doğrudan etkilenmektedir. Üniversite öğrencileri, lise öğrencileri, genç girişimciler, genç çiftçiler – kısacası kentin geleceğine dair söz söylemek isteyen her kesimden genç, kendilerini ifade edecek kanal bulamadıklarında motivasyon kaybına uğramaktadır. Genç kadınlar ve engelli gençler gibi kırılgan grupların temsili konusunda da özel sıkıntılar bulunmaktadır; var olan sınırlı katılım mekanizmaları bile çoğunlukla bu grupları kapsamamaktadır. Sonuç olarak, gençlerin sesinin duyulmadığı bir ortamda yerel politikalar tekdüze kalmakta, Bartın'ın genel kalkınması da bu tek seslilikten olumsuz etkilenmektedir. Yani temsiliyet eksikliği sadece gençlerin kişisel gelişimini değil, kentin toplumsal zenginliğini ve demokratik kalitesini de sınırlandıran bir sorundur.

2.3.2. Önerilen Çözüm Yolları

Bartınlı gençler, katılım ve temsil sorununu aşmak için somut öneriler geliştirmiştir:

Kent Konseyi ve Gençlik Meclisi Kurulması: En öncelikli çözüm olarak Bartın Belediyesi bünyesinde ivedi biçimde Kent Konseyi kurulması önerilmektedir. Kent Konseyi kurulduğunda, gençler bu yapı altında Gençlik Meclisini oluşturabilecek, periyodik toplantılarla kendi sorunlarını tartışıp çözüm önerilerini belediyeye iletebilecektir. Gençler, Kent Konseyi ve Gençlik Meclisi'nin yasa ve yönetmeliklerle tanımlanmış resmi yapılar olduğunu, kurulmasının yasal bir yükümlülük olduğunu hatırlatmaktadır.

Belediye Gençlik Birimi Oluşturulması: Belediye organizasyon şemasına gençlik politikalarından sorumlu bir birim eklenmesi önerilir. Bu birim, gençlik meclisi ile koordineli çalışarak gençlerin taleplerini belediye içindeki ilgili müdürlüklere aktaracak, gençlik

projelerini yönetecektir. Böylece kurumsal sürdürülebilirlik sağlanacak, gençlerle belediye arasında iletişim kanalı kurulacaktır.

Gençlik Strateji Belgesi Hazırlanması: Gençler, Bartın için uzun vadeli bir Gençlik Strateji Belgesi hazırlanmasını önermektedir. Bu belgede eğitim, istihdam, kültür, sağlık, katılım gibi başlıklarda hedefler ve eylemler belirlenecek; belediye, üniversite ve diğer kurumların ortak sorumlulukları tanımlanacaktır. Bu belge gençlerin aktif katılımıyla hazırlanmalı ve düzenli aralıklarla güncellenmelidir.

Siyasi Partilerde Genç Katılımının Artırılması: Yerelde faaliyet gösteren siyasi partilerin il/ilçe teşkilatlarında gençlik kotası uygulanması, karar organlarında genç üyelere yer verilmesi teşvik edilmelidir. Gençler, parti ayrımı gözetmeksizin tüm seçilmişlerden belli periyotlarla gençlerle buluşma toplantıları düzenlemelerini talep etmektedir. Böylece gençlerin doğrudan milletvekilleri, belediye başkanları ve meclis üyeleriyle fikir alışverişinde bulunacağı bir diyalog ortamı oluşacaktır.

2.3.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri

Türkiye’de birçok il ve ilçede Kent Konseyleri etkin biçimde çalışmakta, gençlik meclisleri aracılığıyla gençlerin yönetime katkı sunmaları sağlanmaktadır. Örneğin Düzce’de Kent Konseyi Gençlik Meclisi, yerelde düzenlenen projelerin yanı sıra ulusal düzeyde de başarılar elde etmektedir. Düzce Gençlik Meclisi, Gençlik ve Spor Bakanlığı’nın düzenlediği Türkiye Münazara Ligi’nde Batı Karadeniz bölge finaline katılmış ve 9 il arasında ikinci olmuştur. Bu başarı, gençlik meclislerinin sadece yerel konularda değil, gençlerin özgüvenini ve yeteneklerini geliştiren her alanda aktif rol oynayabileceğini göstermektedir. Benzer şekilde İstanbul, İzmir, Kocaeli gibi büyükşehirlerde gençlik meclisleri belediye meclislerine düzenli raporlar sunmakta; bazı belediyeler gençlik meclisinden gelen önerileri şehir politikalarına yansıtmaktadır. Bu uygulamalar Bartın için esin kaynağı olmalı, “genç dostu şehir” olma yolunda somut adımlar atılmalıdır.

Uluslararası düzeyde, bazı ülkeler gençlerin yerel yönetimlerde temsili için yasal zorunluluklar getirmiştir. Örneğin Finlandiya, gençlik katılımını güvence altına almak adına her belediyede bir gençlik konseyi kurulmasını kanunen şart koşturmuştur. Finlandiya Yerel Yönetimler Yasası’na göre tüm belediyeler, gençlerin belediye politikalarını etkilemesine imkân tanıyan bir gençlik konseyi veya benzeri bir yapı oluşturmak zorundadır; gençlerin eğitim, kültür, şehir planlaması gibi farklı sektörlere ilişkin konularda görüş sunması yasal güvence altındadır. Bu sayede Finlandiya’da gençler, yerel yönetimin her alanında söz sahibi

olabilmekte, kararlar alınırken genç nüfusun ihtiyaçları ve fikirleri sistematik şekilde dikkate alınmaktadır. Avrupa'nın pek çok ülkesinde benzer şekilde ulusal gençlik konseyleri ve yerel gençlik parlamentoları bulunmaktadır. Örneğin, Birleşik Krallık'ta gençlerin ülke parlamentosunda temsili için UK Youth Parliament faaliyet göstermekte; Almanya'da birçok kentte "Jugendrat" adıyla gençlik belediye meclisleri aktif olarak çalışmaktadır. Bu örnekler, gençlerin temsiliyi artırmanın demokrasiyi güçlendirdiğini ve daha kapsayıcı politikalar üretilmesini sağladığını göstermektedir.

Ayrıca, Türkiye'nin ulusal gençlik politika belgeleri de gençlerin yönetime katılımını artırmayı hedeflemektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından hazırlanan Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi'nde "gençlerin ulusal ve yerel meclislerde temsiliyetinin artırılması, yerel yönetimler ile gençlik arasındaki iletişim kopukluğunun giderilmesi" özel bir hedef olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda, üst gençlik yapılanmalarının oluşturulması, gençlik STK'larının karar mekanizmalarına katılımının teşvik edilmesi ve yerel yönetimlerde genç danışma mekanizmalarının kurulması önerilmiştir. Bartın ilinin de bu ulusal hedeflerle uyumlu şekilde gençlik temsiliyi güçlendirecek adımlar atması gerekmektedir.

2.3.4. Poliktika Önerileri

Kent Konseyi'nin Kurulması: Bartın Belediyesi, 5393 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelik uyarınca Bartın Kent Konseyi'ni ivedilikle kurmalıdır. Konseyin kuruluşuyla birlikte Çevre, Kadın, Çocuk, Engelli ve özellikle Gençlik Meclisi birimleri aktif hale getirilmelidir. Kent Konseyi, kamu kurumları, STK'lar ve vatandaş temsilcilerinin bir araya geldiği demokratik bir platform olarak düzenli toplanmalı; burada alınan tavsiye kararları belediye meclisine iletilmelidir. Bartın'da Kent Konseyi'nin çalışmaya başlaması, gençlerin kurumsal temsili için dönüm noktası olacaktır.

Gençlik Meclisinin Etkinleştirilmesi: Kent Konseyi çatısı altında kurulacak Gençlik Meclisi, kendi iç tüzüğünü hazırlayarak aylık veya iki aylık periyotlarla toplanmalıdır. Bu meclise 15-30 yaş arası tüm gençler (öğrenci, çalışan, işsiz fark etmeksizin) açık ve gönüllülük esaslı katılabilmelidir. Gençlik Meclisi öneri ve görüşlerini rapor haline getirip hem Kent Konseyi Genel Kurulu'na hem de doğrudan Belediye Başkanlığı'na sunmalıdır. Belediye Meclisi'nde her ay Gençlik Meclisi temsilcilerine söz hakkı tanınması yönünde prosedürler geliştirilebilir.

Belediyede Gençlik Koordinasyon Birimi: Belediye idari yapısında Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü veya Gençlik Koordinasyon Ofisi kurulmalıdır. Bu birim, gençlere

dönük tüm faaliyetleri tek elden planlayacak, ilgili diğer müdürlüklerle (kültür, eğitim, istihdam vb.) eşgüdüm sağlayacaktır. Ayrıca Gençlik Meclisi ile resmi iletişim noktası olacak, gelen talepleri takip ederek üst yönetime iletecektir.

Gençlik Katılımının Kurumsallaşması: İl genelinde gençlik katılımını izlemek üzere Valilik, belediye, üniversite ve gençlik STK'larının içinde olduğu bir “Gençlik Danışma Kurulu” oluşturulabilir. Bu kurul yılda birkaç kez toplanarak gençlikle ilgili projelerin gidişatını değerlendirip yeni ihtiyaçları tespit edebilir. Özellikle il istihdam kurulu, şehir planlama toplantıları gibi kritik süreçlere genç gözlemciler davet edilmelidir. Böylece gençlerin yalnızca gençlik konularında değil, tüm yerel politik alanlarda temsiliyetinin önü açılabilir.

Yasal Takip ve Savunuculuk: Bartın'daki gençlik grupları ve STK'lar, Kent Konseyi'nin kuruluş sürecini hızlandırmak için savunuculuk faaliyetlerini sürdürmelidir. 2021'den bu yana kamuoyunda dile getirilen Kent Konseyi talebinin gerçekleşmesi için yerel medya kullanılmalı, kampanyalar düzenlenmelidir. Belediye Kanunu'na aykırı şekilde konseyin kurulmaması durumunda, gençlerin valilik ve bakanlık nezdinde girişimde bulunması da değerlendirilebilir. Bu yolla gençler, kendi hakları olan katılım mekanizmalarının hayata geçmesi için aktif vatandaşlık örneği sergilemiş olacaklardır.

2.4. SOSYAL AKTİVİTELERİN YETERSİLİZĞİ

2.4.1. Sorunun Tanımı ve Kök Nedenleri

Bartın’da gençler, boş zamanlarını verimli ve keyifli geçirebilecekleri sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin yetersiz olmasından şikâyetçidir. İlde gençlere yönelik konser, tiyatro, sinema, festival gibi büyük etkinlikler seyrek düzenlenmekte; sürekli faaliyet gösteren gençlik merkezleri, sanat atölyeleri, kütüphane gibi alanlar sınırlı kalmaktadır. Gençler, Bartın’da “yapacak bir şey bulamamaktan” yakınmakta; bu durum onların kişisel gelişimlerini, sosyalleşmelerini ve kente aidiyet duygularını olumsuz etkilemektedir. Özellikle üniversite öğrencileri, büyük şehirlerdeki gençlik hayatının dinamizmini Bartın’da bulamadıklarını belirtmekte; yerel yönetime bu konuda daha aktif rol alma çağrısı yapmaktadır. Sosyal aktivite yetersizliği, gençlerin zamanlarını verimsiz kullanmalarına veya internet kafeler gibi tek tip mekânlara yönelmelerine yol açabilir. Oysa çeşitli ve nitelikli sosyal aktiviteler, gençlerin kültürel ufkunu genişletir, kötü alışkanlıklardan uzak durmalarını sağlar ve toplumsal bağlarını kuvvetlendirir. Bu bakımdan, Bartın’da genç nüfusun talep ve ihtiyaçlarına uygun zenginlikte bir sosyal yaşamın olmayışı önemli bir politika sorunudur.

Alt Nedenlerin Analizi

Gençlerin görüşlerine göre sosyal aktivitelerin yetersiz kalmasının altında şu nedenler yatmaktadır:

Mekân Eksikliği: Gençlere yönelik kültür-sanat etkinliklerinin yapılabileceği altyapı (gençlik merkezi, kültür merkezi, tiyatro salonu, müzik stüdyosu, spor salonları vb.) ya bulunmamakta ya da sayıca az ve donanımsız durumdadır. Mevcut mekânlar (örn. okul salonları, belediye konferans salonu) talebi karşılamaktan uzaktır. Örneğin Bartın merkezde sürekli gençlik faaliyetlerine tahsisli bir Gençlik Kültür Merkezi bulunmamaktadır.

Organizasyon Eksikliği: Yerel yönetim ve diğer kurumlar gençlere yönelik etkinlik planlamada proaktif davranmamaktadır. Festival, kamp, yarışma, kurs gibi organizasyonlar seyrek düzenlenmekte; süreklilik arz eden programlar bulunmamaktadır. Bu da gençlerde ilgisizlik ve haberdar olamama durumu yaratmaktadır.

Finansman ve Destek Yetersizliği: Gençlik projelerine ve etkinliklerine ayrılan bütçeler sınırlıdır. Sponsor desteği veya merkezi idare hibeleri yeterince çekilememekte, bu da büyük çaplı etkinliklerin önünü kapatmaktadır. Örneğin, bir gençlik festivali düzenlemek finansman yokuşu nedeniyle mümkün olamamaktadır.

Kurumlar Arası Koordinasyon Eksikliği: Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, belediye, üniversite ve sivil toplum arasında gençlik faaliyetleri konusunda koordinasyon eksiktir. Her kurum kendi bünyesinde sınırlı etkinlik yaparken ortak büyük projeler geliştirilememektedir. Bu parçalı yapı, sinerji yaratılmasını engellemektedir.

Etkilenen Hedef Gruplar

Sosyal aktivite yetersizliğinin etkilediği ana grup, ildeki tüm genç nüfustur (ortaokul-lise çağından üniversite ve yetişkin gençlere kadar). Özellikle Bartın’da üniversite okuyan gençler, şehirde kültürel ve sosyal imkanların azlığı nedeniyle boş vakitlerini verimli geçirememekten şikâyetçidir. Yine liseli gençler, okul dışı zamanlarında kendilerini geliştirebilecekleri kurs, atölye bulmakta zorlanmaktadır. Genç kadınlar açısından güvenli ve rahat etkinlik alanlarının sınırlı olması, onların sosyal hayata katılımını daha da düşürmektedir. Engelli gençler ve maddi imkanı kısıtlı gençler de mevcut az sayıdaki etkinlikten dahi yararlanmakta güçlük çekmektedir (erişilebilirlik sorunları, ücretli etkinliklere bütçe ayıramama gibi nedenlerle). Sonuç olarak, sosyal etkinlik eksikliği, gençlerin psikososyal gelişimlerini de olumsuz etkileyebilir. Yeterli sosyal ortam bulamayan gençlerde kentten kopma, içine kapanma, dijital bağımlılık gibi sorunlar gözlenebilmektedir. Bu nedenle sorun sadece eğlence eksikliği değil, topyekûn bir gençlik gelişimi sorunu olarak ele alınmalıdır.

2.4.2. Önerilen Çözüm Yolları

Bartınlı gençlerin sosyal hayatı canlandırmak adına geliştirdikleri öneriler özetle şöyledir:

Gençlik Merkezlerinin Etkin Kullanımı: Bartın Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’ne bağlı Gençlik Merkezi’nin kapasitesi artırılmalı, atıl alanları gençlerin kullanımına açılmalıdır. Gençler burada müzik, resim, tiyatro gibi kulüpler kurup düzenli çalışmalar yapabilir. Ayrıca mahallelerde “genç ofis” birimleri açılarak gençlerin kendi etkinliklerini planlamaları desteklenmelidir.

Periyodik Etkinlikler Takvimi: Yıl boyunca her ay en az bir büyük gençlik etkinliği yapılması önerilmektedir (konser, söyleşi, yarışma, sergi vb.). Örneğin “Bartın Gençlik Festivali” adıyla her yıl geleneksel hale gelecek bir etkinlik planlanabilir. Üniversite bahar şenlikleri, gençlik haftası programları gibi mevcut etkinlikler genişletilip halka açılabilir.

Kültür-Sanat ve Spor Kursları: Belediyenin ve Halk Eğitim Merkezi’nin ortaklığıyla gençlere yönelik ücretsiz kurslar açılmalıdır (tiyatro, yaratıcı yazarlık, fotoğrafçılık, halk

oyunları, modern dans, satranç, yazılım-kodlama, enstrüman kursları vb.). Bu kurslar sayesinde gençler hem beceri kazanacak hem de sosyalleşecektir. Yüksek ilgi alan kurslar sürekli hale getirilmelidir.

Kafe-Kütüphane ve Çalışma Alanları: Gençler, ders çalışıp sosyalleşebilecekleri kombine mekanların eksikliğini vurgulamıştır. Bu bağlamda belediye veya üniversite, 7/24 açık “Kafe-Kütüphane” tarzı bir gençlik mekanı oluşturabilir. İçinde çalışma salonları, internet erişimi, çay-kahve hizmeti olan bu mekan gençlerin buluşma noktası olacaktır.

Gençlik Projelerine Destek Fonu: İl özelinde gençlerin kendi projelerini (örneğin bir sosyal sorumluluk projesi, ya da start-up fikri, kulüp etkinliği) hayata geçirebilmeleri için küçük hibeler verilebilir. Bir Gençlik Projeleri Destek Programı oluşturularak her yıl belirli sayıda gencin projesine mali ve teknik destek sağlanması önerilmektedir. Bu, gençleri girişimciliğe ve aktif vatandaşlığa teşvik edecektir.

2.4.3. Ulusal ve Uluslararası İyi Uygulama Örnekleri

Türkiye genelinde son yıllarda gençlerin sosyal hayata katılımını artırmak üzere önemli yatırımlar yapılmıştır. Gençlik ve Spor Bakanlığı’na bağlı Gençlik Merkezleri bunların başında gelir. 2011 yılında yalnızca 16 olan gençlik merkezi sayısı, 2019 itibarıyla 300’e yükselmiştir. Bu merkezlere üye genç sayısı 8 bin civarından 2 milyonu aşan bir düzeye çıkmıştır. Gençlik merkezlerinde bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif atölyeler, kurslar, kamplar düzenlenmekte; tarih, edebiyat, yabancı dil, müzik, spor, gönüllülük gibi çok çeşitli alanlarda faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Örneğin bu merkezlerde drama ve iletişim eğitiminden inovasyon ve yazılım atölyelerine, doğa yürüyüşlerinden bisiklet turlarına kadar geniş yelpazede etkinlikler yapılmaktadır. Türkiye’de 2023 yılı itibarıyla gençlik merkezi sayısı 420’ye ulaşmış durumdadır. Bu altyapı sayesinde Anadolu’nun pek çok kentinde gençler boş vakitlerini kaliteli aktivitelerle değerlendirme imkânı bulmuştur. Bartın’da da Gençlik Merkezi ve gençlik kampları gibi imkânların etkin kullanımı, bu ulusal kapasitenin ilimiz gençlerine yansımaları sağlayacaktır.

Uluslararası alanda, Avrupa Gençlik Başkenti uygulaması kapsamında öne çıkan şehirler, gençlere yönelik sosyal altyapı ve programların nasıl zenginleştirilebileceğine dair iyi örnekler sunmaktadır. Özellikle Polonya’nın Lublin kenti, 2023 Avrupa Gençlik Başkenti unvanını taşıdığı yılda gençlere özel açık gençlik mekanları ağı kurmuştur. Lublin, “Hej!” adını verdiği ilk gençlik mekanını 2022’de açmış, ardından kentin farklı bölgelerinde gençlerin işlettiği yedi adet güvenli ve ücretsiz mekan daha oluşturmuştur. Bu gençlik

alanları, 10-30 yaş arası tüm gençlere açık olup atölye çalışmaları, eğitimler, buluşmalar gibi faaliyetlere ev sahipliği yapmaktadır. Mekanların yönetimi gençlerle ortak yapılmakta; gençler buralarda uygulanacak programları kendileri planlamaktadır. Her bir gençlik mekanında gençlerden oluşan gruplar, ihtiyaçlara göre içerikler belirlemekte ve etkinlikleri düzenlemektedir. Sonuçlar oldukça olumludur: Ekim 2022’de açılan “Hej!” merkezine ilk günden itibaren her ay 700’ün üzerinde genç düzenli olarak gelmeye başlamıştır. Gençler bu mekanlarda ücretsiz şekilde sosyalleşebilmekte, çeşitli kurs ve atölyelere katılabilmektedir. Lublin örneği, yerel yönetimlerin gençlere fiziksel alan ve inisiyatif verdiğinde gençlerin bunu sahiplenerek zengin bir sosyal ortam yaratabileceğini göstermiştir. Bu model başka Avrupa şehirlerinde de ilgi görmüş, gençlik alanları konsepti yaygınlaşmaya başlamıştır. Bartın ili, benzer şekilde gençlerin ortak çalışma, üretim ve eğlenme alanlarına kavuşması için adımlar atabilir. Örneğin tarihi bir binanın veya atıl durumdaki bir yapının gençlik merkezine dönüştürülmesi, gençlik alanında faaliyet gösteren STK’lara mekan tahsisi gibi uygulamalar hayata geçirilebilir.

2.4.4. Politika Önerileri

Sosyal Altyapı Yatırımları: Bartın’da gençlerin rahatça bir araya gelebileceği Gençlik Kültür Merkezi kurulması öncelikli hedef olmalıdır. Bu merkez içinde çok amaçlı salonlar (tiyatro/konser), müzik ve resim atölyeleri, dijital kütüphane, kafeterya ve çalışma odaları bulunmalıdır. Belediyenin mülkiyetinde uygun bir bina restore edilerek gençlik merkezi olarak hizmet verebilir veya yeni bir tesis için Kalkınma Ajansı gibi kurumlardan hibe desteği alınabilir.

Düzenli Etkinlik Programı: Valilik koordinasyonunda her yıl için bir Gençlik Etkinlik Takvimi hazırlanmalıdır. Bu takvimde belirli tarihlerde gençlik konserleri, spor turnuvaları, kültür-sanat festivalleri ve eğitim kampanyaları yer almalıdır. Örneğin Gençlik Haftası (Mayıs) kapsamında her gün farklı bir etkinlik; yaz aylarında açık hava film gösterimleri; kışın kitap fuarı, e-spor turnuvası gibi faaliyetler planlanabilir. Takvim kamuoyuna duyurulmalı ve tüm etkinlikler gelenekselleştirilerek markalaşmalıdır.

Kurumlar Arası İşbirliği: Gençlik faaliyetlerinde GSB İl Müdürlüğü, Bartın Üniversitesi, İl Milli Eğitim, Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Belediyeler ve STK’lar arasında düzenli işbirliği sağlanmalıdır. Her kurumun temsilcilerinin bulunduğu Gençlik Çalışma Grubu oluşturularak, kaynakların ortak kullanımı ve faaliyetlerin ortaklaşa düzenlenmesi

temin edilebilir. Örneğin, üniversitenin müzik grupları belediye etkinliklerine davet edilebilir; Gençlik Merkezi'ndeki kurslar halk eğitim programlarına dahil edilebilir.

Finansal Destek ve Teşvikler: Yerel yönetimler, gençlerin girişimlerini ve etkinlik fikirlerini maddi olarak desteklemelidir. Bunun için Bartın Belediyesi yıllık bütçesinde Gençlik Projeleri Fonu ayırabilir. Gençlerden gelecek kültür-sanat, spor veya inovasyon projesi teklifleri bu fondan küçük hibelerle desteklenir. Ayrıca yerel iş insanlarıyla görüşülerek gençlik etkinliklerine sponsorluk yapmaları teşvik edilmelidir.

İletişim ve Duyurular: Gençlere yönelik mevcut ve yeni etkinliklerin geniş kitlelere ulaşması için etkin bir iletişim stratejisi izlenmelidir. Sosyal medya platformlarında (Instagram, Twitter, TikTok vb.) gençlere hitap eden duyurular, yaratıcı tanıtımlar yapılmalıdır. “Bartın Gençlik” adıyla bir mobil uygulama veya web sitesi oluşturularak tüm kurslar, etkinlikler, mekanlar tek bir çatı altında duyurulabilir. Gençlik temsilcilerinin de yer aldığı bir iletişim ekibi, içerikleri gençlere uygun dille hazırlamalıdır.

2.5. KENT KONSEYLERİ VE GENÇLİK MECLİSLERİ İÇİN SAVUNUCULUK PLANI

Bartın’da gençlerin tespit ettiği yukarıdaki sorun alanlarının birçoğunun çözümü, gençlerin karar alma süreçlerine doğrudan katılımı ile kolaylaşacaktır. Bu nedenle Bartınlı gençler, kentin demokratik yapısını güçlendirecek bir Kent Konseyi’nin kurulması ve onun bünyesinde gençlik meclislerinin oluşturulması için kapsamlı bir savunuculuk planı hazırlamıştır. Amaç, 2026 yılı sonuna kadar Bartın’da Kent Konseyi’ni aktif hale getirmek, Gençlik Meclisi’ni çalışır duruma getirmek ve bu yapılar üzerinden gençlerin kente dair kararlarda söz sahibi olmasını sağlamaktır. Bu plan, aynı zamanda kurulacak yapıların sürdürülebilirliğini ve etkililiğini sağlamak için aşamalandırılmış adımlar ile izleme-değerlendirme mekanizmalarını içermektedir.

Kent Konseyi’nin Bartın’da kurulması için güçlü bir gerekçe bulunmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 76. maddesi ve ilgili Kent Konseyi Yönetmeliği, kent konseylerinin kurulmasını teşvik etmekte ve belediyelere bu konuda sorumluluk yüklemektedir. Bartın’da halkın yıllardır dile getirdiği bu talep ne yazık ki bugüne dek karşılanmamıştır. Oysa Kent Konseyi; hemşehrlik hukuku çerçevesinde merkezi yönetim, yerel yönetim, meslek odaları ve sivil toplumun bir araya geldiği, kentin öncelikleri ve sorunlarının sürdürülebilirlik ilkeleri temelinde belirlendiği, ortak aklın esas alındığı demokratik bir yapıdır. Bu yapı altında kurulacak Gençlik Meclisi ise gençlerin kendi sorunlarını gündeme taşıyacağı, yerel yönetime öneriler geliştireceği bir platform olacaktır. Dolayısıyla Bartın’da Kent Konseyi ve Gençlik Meclisi’nin hayata geçmesi, gençlerin “edilgen” konumdan çıkıp aktif yurttaşlar olarak toplum hayatında söz sahibi olması demektir. Bu kazanım sadece gençleri güçlendirmekle kalmayacak, Bartın’ın yönetişimini de daha katılımcı, şeffaf ve hesap verebilir temellere oturtacaktır.

2.5.1. Aşamalandırılmış Savunuculuk Planı (2025-2026)

Aşama 1 – Karar Vericilerle İlk Temas (2025 3. Çeyrek): Gençlik temsilcileri, Bartın Belediye Başkanı ve belediye yönetimi ile resmi bir görüşme talep edecektir. Bu görüşmede Kent Konseyi’nin kurulmasına dair gerekçeler ve gençlerin beklentileri sunulacaktır. Gençler, Türkiye’nin farklı illerinden başarılı kent konseyi örneklerini derleyerek bir öneri dosyası hazırlayacak; bu dosya Başkan’a takdim edilecektir. Özellikle Kent Konseyi kurulmasının yasal zorunluluk olduğu, Bartın halkının söz hakkını genişleteceği ve yerel yönetimin yükünü

azaltıp karar kalitesini artıracakı vurgulanacaktır. İlk temasın amacı, yöneticilerde siyasi irade oluşmasını sağlamak ve resmi süreci başlatmaktır.

Aşama 2 – Gençlerle Forum ve Müzakere (2025 4. Çeyrek): Bartın'daki tüm genç kesimlerin katılımıyla geniş bir Gençlik Forumu düzenlenecektir. Bu forum, üniversite öğrencileri, lise gençleri, genç sivil toplum temsilcileri, mahalle gençleri gibi grupları bir araya getirecektir. Forum sırasında “Neden Kent Konseyi?” başlıklı atölyeler yapılarak gençler arasında ortak bir bilinç ve talep dili oluşturulacaktır. Ayrıca forumda, kurulacak gençlik meclisinin olası çalışma usulleri, öncelikli ele alacakı konular tartışılacak ve bir taslak öneri seti hazırlanacaktır. Forum sonucunda gençler tarafından imzalanan ortak bir bildiri yayımlanacak; bu bildiride konsey talebinin arkasındaki geniş gençlik desteği kamuoyuna duyurulacaktır.

Aşama 3 – İmza Kampanyası ve Kamuoyu Desteği (2026 1. Çeyrek): Gençler, Bartın genelinde bir imza kampanyası başlatacaklardır. Fiziksel imza stantları ile dijital platformlar bir arada kullanılarak kısa sürede on binlerce imza toplanması hedeflenmektedir. Bu kampanya ile Bartın halkının da Kent Konseyi talebine desteği görünür kılınacak, toplumun sahiplenmesi sağlanacaktır. Toplanan imzalar ve kampanya sonuçları, Bartın Valiliği ve Belediye Meclisi'ne sunulacaktır. Eş zamanlı olarak yerel basında konuyla ilgili haberlerin, köşe yazılarının çıkması için çalışma yapılacaktır; muhtarlar, kanaat önderleri gibi kesimlerin desteği alınacaktır. Geniş bir sivil inisiyatif olarak konsey talebi kökleştirilecektir.

Aşama 4 – Dijital ve Sosyal Medya Kampanyası (2026 1. ve 2. Çeyrek): Genç aktivistler, sosyal medyanın gücünü kullanarak #BartınİçinKonsey benzeri bir etiketle kampanya yürütecektir. Bu kampanya kapsamında görsel içerikler, kısa videolar üretilecek; gençlerin neden katılım istediği yaratıcı biçimde anlatılacaktır. Kent Konseyi ve gençlik meclisi bulunan diğer illerden gençlerle yapılacak çevrimiçi yayınlar sayesinde kamuoyu bilgilendirilecektir. Ayrıca, Bartınlı milletvekilleri ve ulusal gençlik STK'ları da dijital kampanyaya davet edilerek etki alanı genişletilecektir. Sosyal medya kampanyası, karar vericiler üzerinde kamuoyu baskısını arttırmayı ve süreci hızlandırmayı amaçlamaktadır.

2.5.2. İzleme ve Değerlendirme Mekanizmaları

Savunuculuk planının başarıya ulaşması ve kurulacak yapıların etkin işlemesi için izleme ve değerlendirme kritik önemdedir. Bu kapsamda:

Takvim ve Sorumlular: Planın her aşaması için sorumlu gençlik grupları belirlenecek, gerçekleştirme takvimine uyum periyodik olarak kontrol edilecektir. Örneğin, Aşama 1 görüşmeleri için üniversite öğrenci konseyi sorumlu iken, imza kampanyası için liseli gençler ve mahalle temsilcileri sorumlu kılınabilir. Her aşama bitiminde toplanarak gerçekleşen faaliyetler değerlendirilecektir.

Geri Bildirim Toplama: Savunuculuk süreci boyunca Bartın'daki genç kitlenin nabızı düzenli olarak yoklanacaktır. Anketler ve sosyal medya etkileşim analizleriyle gençlerin planın gidişatına dair görüşleri alınacak, strateji gerektiğinde güncellenecektir.

Yetkililerle Sürekli İletişim: Belediye ve Valilik ile yapılacak görüşmeler tek sefere mahsus kalmayacak, belli aralıklarla durum takip toplantıları gerçekleştirilecektir. Böylece yöneticilere planın ilerleyişi hakkında bilgi verilip destekleri tazeleneyecektir. Bartın Belediye Meclisi toplantılarında Kent Konseyi kurulması konusu gündeme alınana kadar, genç temsilciler halka açık oturumlara katılıp söz alarak taleplerini yineleyecektir.

Kuruluş Sonrası Değerlendirme: Kent Konseyi kurulduktan ve Gençlik Meclisi çalışmalarına başladıktan sonra da izleme devam edecektir. Her yıl en az bir kez, konsey ve meclis faaliyetleri bizzat gençler tarafından değerlendirilecektir. Gençlik Meclisi, örneğin yılda bir “Gençlik Zirvesi” düzenleyerek bir yıllık icraat raporu sunabilir. Ayrıca, belediye yönetimiyle ortak izleme toplantıları yapılarak konseyin kente etkisi ölçülecektir. Bu değerlendirmeler, ihtiyaç duyulan düzeltme ve geliştirmeleri tespit edip uygulamaya koymaya imkân tanıyacaktır.

3. Sonuç

Bartın ili, genç nüfusunun dinamizmi ve katılım potansiyeliyle önemli bir eşik noktasındadır. Bu raporda ele alınan temizlik, ulaşım, temsiliyet ve sosyal aktivite başlıklarındaki sorunlar, gençlerin doğrudan katılımıyla tespit edilmiş ve çözüm önerileri yine gençlerin aktif katkısıyla şekillendirilmiştir. Gençler, sadece sorunları dile getirmekle kalmamış; aynı zamanda Bartın'ın daha yaşanabilir, katılımcı ve genç dostu bir şehir olması için somut politika önerileri geliştirmiştir.

Karar alıcılar, gençlerin bu enerji ve fikir birikiminden yararlanarak yerel politikaları gençlik lehine dönüştürme fırsatına sahiptir. Önerilen adımların hayata geçirilmesiyle Bartın'da gençlerin güçlendirilmesi ve toplumsal hayata tam katılımları mümkün olacaktır. Özellikle Kent Konseyi gibi kapsayıcı bir yapının kurulması, yalnızca gençlerin değil tüm toplumun yerel kararlara dahil edilmesini sağlayacak önemli bir demokratik kazanım olacaktır. Bu yapı altında gençler, “edilgen” konumdan çıkıp aktif yurttaşlar olarak şehrin geleceğinde söz sahibi olabilecektir.

Unutulmamalıdır ki, yerel yönetimlerin gençliğe alan açması, sadece gençleri güçlendirmekle kalmaz; kentin kalkınmasını da daha katılımcı, adil ve sürdürülebilir temellere oturtur. Bartın'ın sahip olduğu genç beyinler ve enerjinin, doğru platformlar ve politikalarla buluşması halinde, ilimizin sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda büyük bir atılım yapması işten bile değildir. Katılımcı, eşitlikçi ve genç dostu bir yerel yönetim anlayışıyla Bartın, gençleriyle birlikte dönüşecek ve geleceğe güvenle bakacaktır. Bu raporda sunulan yol haritası, bu dönüşümün gerçekleşmesi için bir rehber niteliğindedir. Şimdi görev, hem seçilmiş karar alıcılarda hem de tüm paydaşlarda – Bartın'ın gençliği ile el ele vererek bu politikaları hayata geçirmek ve ilimizi bir başarı öyküsüne dönüştürmek.

KARADENİZDE *gençlik* KATILIMI

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

